

Uchwała Nr XVIII/324/08
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 29 września 2008 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi w 2007r.

Na podstawie Uchwały Nr IV/63/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 stycznia 2007 r. w sprawie Programu Współpracy Samorządu Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2007r. zmienionej uchwałą Nr VII/142/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007 r. uchwała się, co następuje:

§1

Przyjmuje się Raport z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa z Organizacjami Pozarządowymi w 2007r . stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Przewodniczący Sejmiku

Tadeusz Kowalczyk

Uzasadnienie do uchwały Nr XVIII/324/08
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 29 września 2008r.

w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa z Organizacjami Pozarządowymi w 2007r.

Zgodnie z zapisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie samorząd województwa zobligowany jest do uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Uchwałą Nr IV/63/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 stycznia 2007 r. zmienionej uchwałą Nr VII/142/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007 r. został przyjęty do realizacji Program Współpracy Samorządu Województwa z Organizacjami Pozarządowymi na 2007 r.

Zgodnie z zapisami w/w uchwał Zarząd Województwa zobowiązany jest do przedkładania Sejmikowi Województwa Świętokrzyskiego raportu z wykonania zadań zaplanowanych w ramach uchwalonego Programu.

W związku z powyższym w Departamencie Zdrowia i Polityki Społecznej przygotowano zbiorczą informację o współpracy samorządu województwa z sektorem pozarządowym podejmowanej w 2007r. przez właściwe merytorycznie departamenty Urzędu Marszałkowskiego.

Załącznik do uchwały
Nr XVIII/324/08 Sejmiku
Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 29 września 2008r.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego

Raport
z realizacji „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z
Organizacjami Pozarządowymi” za 2007 r.

Kielce, czerwiec 2008 r.

Opracowanie zbiorcze:

Departament Zdrowia i Polityki Społecznej–
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Teresa Śliwa, Konrad Jantarski

WPROWADZENIE

Niniejszy raport dotyczy stanu współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego a organizacjami pozarządowymi w 2007r. Dokument obejmuje analizę porównawczą aktywności organizacji w różnych sferach życia publicznego. Według danych opublikowanych na stronie internetowej www.ngo.swietokrzyskie.pl, którą redaguje Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego i Filantropii Fundusz Lokalny w Kielcach w Województwie Świętokrzyskim w 2007 r. prowadziło działalność 3 955 organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe są strukturami powstającymi w wyniku inicjatyw obywatelskich, które odpowiadają na konkretne potrzeby lub aspiracje ludzi.

Zgodnie z zapisami art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz 873 z późniejszymi zmianami) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustanawia roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi. W Departamencie Zdrowia i Polityki Społecznej, przy udziale innych właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych UMWS opracowany został Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2007 rok, który został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr IV/63/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 stycznia 2007 r. Uchwałą Nr VII/142/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 czerwca 2007 r. program został rozszerzony o współpracę w zakresie ratownictwa i ochrony ludności. Na ten cel zabezpieczono środki w wysokości 500 000 zł.

Program zawierał priorytety i zadania merytoryczne, które podlegały konkursom ofert oraz inne wydarzenia planowane w ramach współpracy pozafinansowej z NGOs w 2007 roku.

W programie zostały określone następujące cele:

- Wzmacnianie rozwoju aktywności obywatelskiej w Województwie Świętokrzyskim.
- Rozwój form współpracy międzysektorowej.
- Umożliwienie kontroli społecznej w realizacji zadań publicznych przez samorządy.
- Zwiększenie partycypacji społecznej w rozwiązywaniu najbardziej nurtujących kwestii.
- Udostępnienie potencjalnym klientom kompleksowego zestawu usług, który w stopniu maksymalnym będzie odpowiadał potrzebom społeczności lokalnych.

Program realizowany był zarówno w formie współpracy finansowej, jak i pozafinansowej przez właściwe departamenty i jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego:

- Departament Zdrowia i Polityki Społecznej,
- Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki,
- Departament Funduszy Strukturalnych,
- Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska,
- Departament Polityki Regionalnej,
- Departament Infrastruktury,
- Departament Mienia , Geodezji, Kartografii i Planowania Przestrzennego
- Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach,
- Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego w Kielcach.

W roku 2007 współpraca realizowana była według procedur określonych w przedmiotowych aktach normatywnych:

- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz 873 z późniejszymi zmianami).
- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr.64,poz.593, ze zm.).
- ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008r. Nr 14, poz.92 ze zm.).
- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 ze zm.).
- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U.Nr.116, poz.1206 z późn. zm.).
- ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006r. , Nr 227, poz.1658).

1. ZAKRES WSPÓŁPRACY

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w ubiegłym roku wspierał działalność organizacji pozarządowych w następujących obszarach:

- Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.
 - Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
 - Ochrona i promocja zdrowia,
 - Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
 - Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży,
 - Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
 - Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji,
 - Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
 - Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
 - Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa w ramach ZPORR osób pozostających bez zatrudnienia i zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz działalność wspomagająca rozwój gospodarczy w tym rozwój przedsiębiorczości.
 - Ratownictwo i ochrona ludności.
- Działanie 2.1 Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie.
- Działanie 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa.
- Działanie2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami Restrukturyzacyjnymi.
- Działanie 2.5 Promocja przedsiębiorczości.
- Działanie 2.6 Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy.

W celu zaopiniowania złożonych w ramach konkursu ofert oraz przedłożenia propozycji podziału środków w ramach właściwych departamentów zostały powołane komisje bądź zespoły opiniujące w składzie których uczestniczyli przedstawiciele sektora pozarządowego, radni sejmiku województwa świętokrzyskiego oraz pracownicy merytoryczni poszczególnych departamentów.

W roku 2007 oferty współpracy finansowej zgłosiło łącznie **218 organizacji pozarządowych**, natomiast wsparcie finansowe otrzymało **146 podmiotów (w tym 18 organizacji realizowało umowy zawarte w latach ubiegłych)**, co stanowi **66,8%**. Pośród wnioskodawców odnotowano **6 organizacji kościelnych**. Łącznie wpłynęło 293 ofert konkursowych.

Suma kwot zaangażowanych przez organizacje pozarządowe do realizacji umów wyniosła 3.268.323,55 zł., w tym kwota 283 141,69 zł wynikająca z umów podpisanych w 2006r.

Wartość środków przyznanych dofinansowań z **budżetu województwa** w ramach zawartych umów z organizacjami pozarządowymi wyniosła łącznie **2 188 900 zł.**

Ze **środków strukturalnych** Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego kwotą 3 786 553,47 zł wsparto działania organizacji pozarządowych realizowane w 2007r. wynikające z umów podpisanych w roku 2006.

Wojewódzki Urząd Pracy w ramach realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi w roku 2007 dokonał rozliczenia kwoty **10 445 509,42 zł** przyznanego dofinansowania wynikającego z umów podpisanych w latach ubiegłych.

Liczba beneficjentów ostatecznych uczestniczących w realizacji zadań w ramach Programu współpracy z Organizacjami Pozarządowymi wyniosła **ok.: 52 847osób** (brak danych liczbowych dotyczących liczby beneficjentów pomocy z zakresu kultury).

Tabela 1. Liczba beneficjentów ostatecznych pomocy

L.p.	Organizator konkursu	Działanie	Liczba beneficjentów
1	Departament Zdrowia i Polityki Społecznej	Zadania z zakresu zwalczania narkomanii	1 200
		Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	11 219
		Zadania z zakresu pomocy społecznej	2 200
		Zadania z zakresu ochrony zdrowia-programy profilaktyki zdrowotnej	9 732
2	Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki	Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu	17 684
		Zadania z zakresu turystyki	3 633
		Zadania z zakresu kultury	Brak danych liczbowych*
3	Departament Funduszy Strukturalnych	Działanie 2.5	70
		Działanie 2.6	605
4	Wojewódzki Urząd Pracy	Działanie 2.1	4 530
		Działanie 2.3	1 974
		Działanie 2.4	150

* liczba ostatecznych beneficjentów uczestniczących w działaniach podejmowanych w zakresie kultury kształtuje się w zależności od rodzaju przedsięwzięcia od kilkudziesięciu osób uczestniczących np. w konferencjach naukowych do kilku tysięcy osób uczestniczących w imprezach otwartych takich jak: festiwale, pikniki czy koncerty.

2. FORMY WSPÓLPRACY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

2.1 Współpraca finansowa

W 2007 roku organizatorem konkursów był Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego. Łącznie zostało ogłoszonych 10 konkursów w których przekazano organizacjom pozarządowym:

- ze środków UMWS – **2 188 900 zł**
- ze środków funduszy strukturalnych UMWS - **3 786 553,47 zł***
- ze środków strukturalnych WUP – **10 445 509,42 zł***

* kwota dotyczy umów zawartych w latach ubiegłych a realizowanych w 2007r.

Tabela. 2 Zestawienie współfinansowanych działań ze środków UMWS

L.p.	Organizator konkursu UMWS	Zakres konkursu	Kwota dofinansowania PLN	Liczba zawartych umów	Liczba złożonych ofert współpracy
1	Departament Zdrowia i Polityki Społecznej	Zwalczanie narkomanii	50 000	10	17
		Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych	110 000	16	27
		Pomoc społeczna	99 000	14	24
		Ochrona zdrowia – programy polityki zdrowotnej**	100 000	7	9
2	Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki	Kultura fizyczna i sport	1 119 500	49	78
		Turystyka	53 700	22	31
		Kultura	156 700	53	106
3	Departament Infrastruktury	Ratownictwo i ochrona ludności	500 000	1	1
RAZEM			2 188 900	172	293

* kwota dotyczy umów zawartych w latach ubiegłych a realizowanych w 2007r.

** 1 oferta złożona przez wojewódzką jednostkę organizacyjną ochrony zdrowia, kwota dofinansowania 51 680zł.

W zakresie konkursowym z obszaru kultury została unieważniona 1 umowa z uwagi na rezygnację podmiotu z realizacji zadania.

W zakresie pomocy społecznej na realizację zadania pn: „*edukacja społeczna na temat praw osób niepełnosprawnych do ochrony przed dyskryminacją oraz pełnego i równego korzystania z ich podstawowych praw człowieka z uwzględnieniem między innymi takich form jak konferencje i publikacje*” oraz na zadanie pn: „*podnoszenie wiedzy i umiejętności komunikacyjnych otoczenia współpracującego z osobami niepełnosprawnymi w zakresie metod i form aktywizacji zawodowej i społecznej*” z uwagi na brak ofert spełniających warunki ogłoszonego konkursu nie wykorzystano kwoty w łącznej wysokości 11 000 zł.

Tabela. 3
Zestawienie współfinansowanych działań z funduszy strukturalnych UMWS

Nazwa konkursu	Zakres działań	Kwota Dofinansowania PLN	Liczba realizowanych umów*
Konkurs na dofinansowanie realizacji projektów ze środków EFRR w ramach priorytetu 2 „Wzmocnienie zasobów ludzkich w regionach”	Działanie 2.5 Promocja przedsiębiorczości	1 272 669,12	3
	Działanie 2.6 Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.	2 513 825,47	4

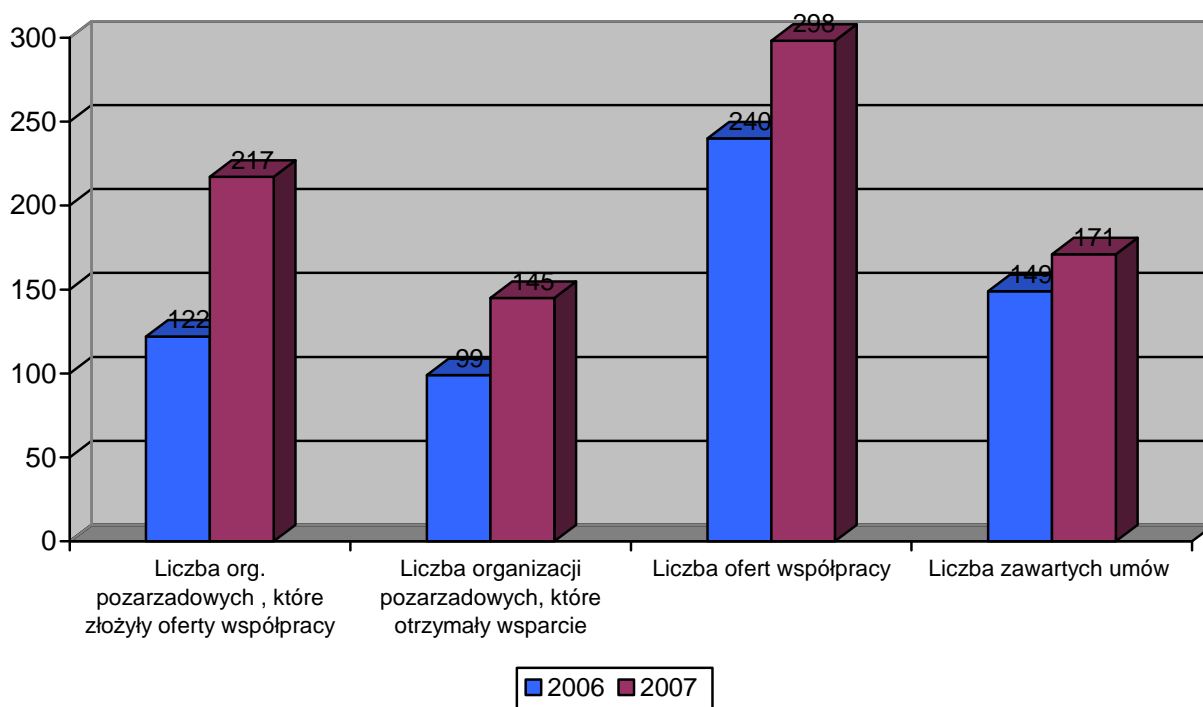
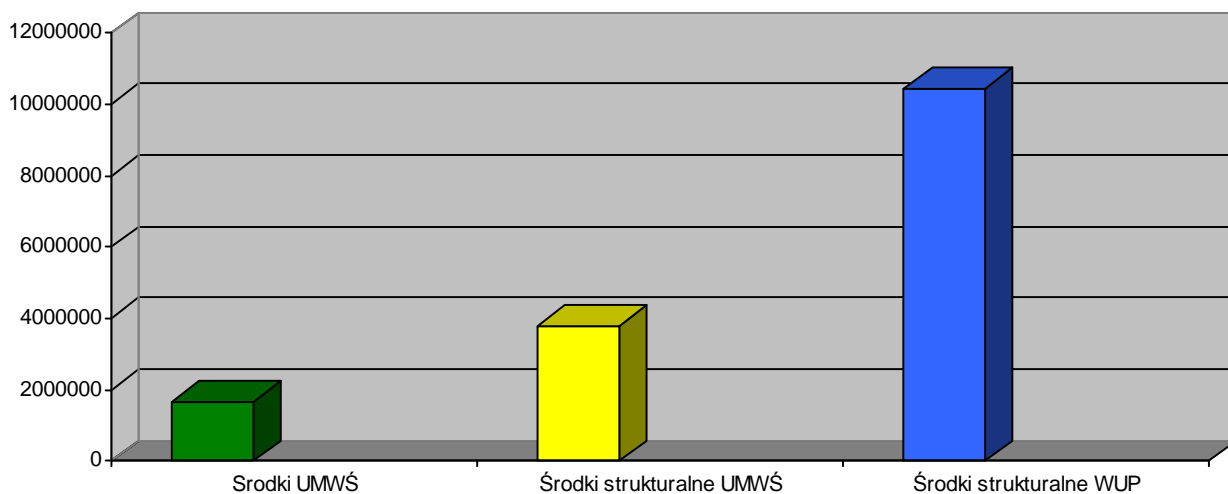
Działania podejmowane przy udziale NGOs w ramach wykorzystania funduszy strukturalnych wg. priorytetów obszarów działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Do końca 2007 r. dwie organizacje pozarządowe złożyły łącznie **6 wniosków o dofinansowanie realizacji projektów w ramach PO KL**. Wszystkie wnioski dotyczyły konkursu dla działania: **9.5 „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich”**. Złożone wnioski zostały odrzucone na etapie oceny formalnej. Po usunięciu uchybień i błędów wnioski te zostały ponownie złożone do Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego w 2008 r.

Tabela. 4**Zestawienie współfinansowanych działań z funduszy strukturalnych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.**

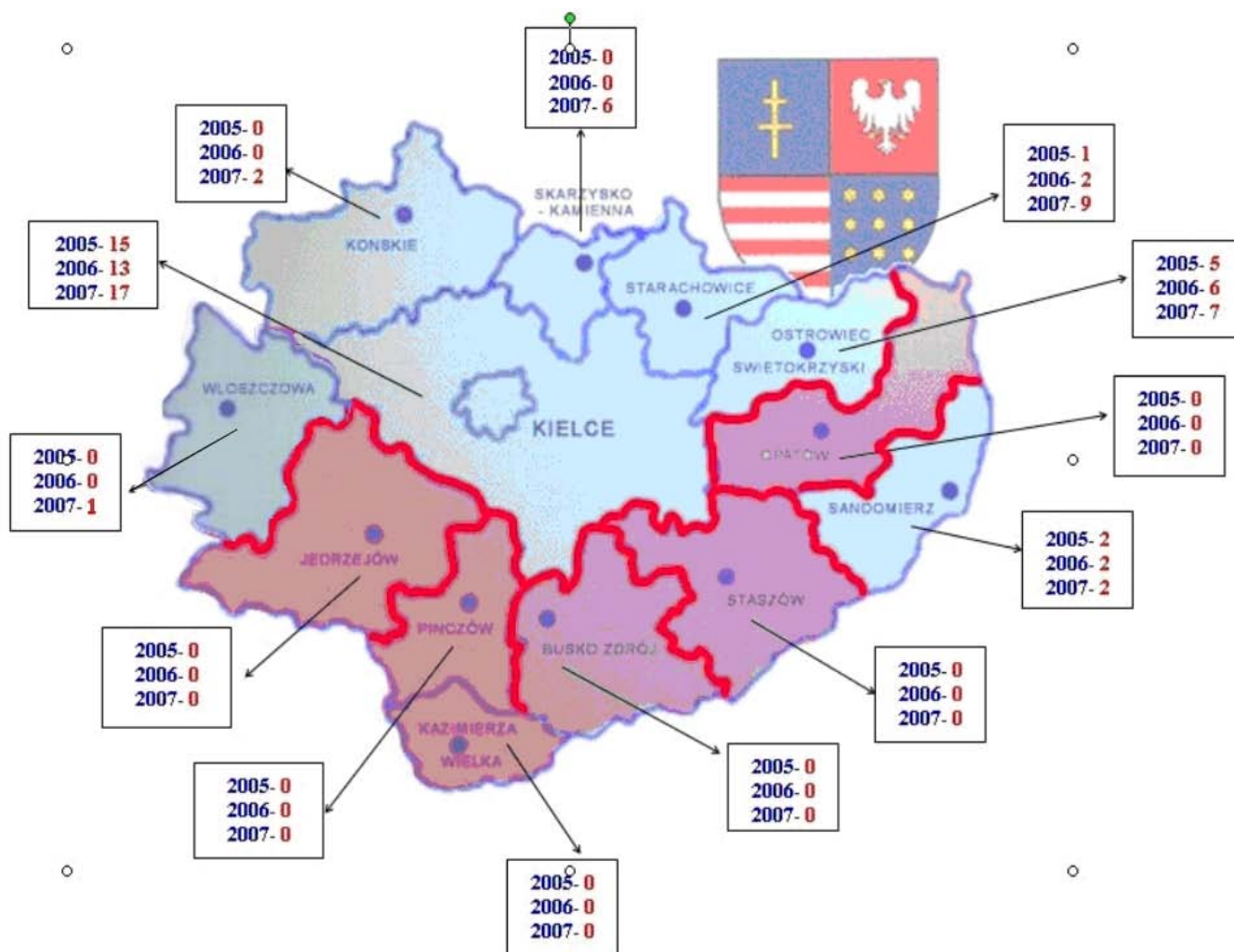
Nazwa konkursu	Zakres działań	Kwota dofinansowania PLN	Liczba realizowanych umów*
Konkurs na dofinansowanie realizacji projektów ze środków EFS w ramach Priorytetu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”	Działanie 2.1 Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwościami kształcenia ustawicznego	5 568 267,49	6 (jedna umowa w trakcie weryfikacji wniosku końcowego o płatność)
	Działanie 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa	4 723 830,76	7 (dwie umowy w trakcie weryfikacji wniosku końcowego o płatność)
	Działanie 2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi	153 411,17	1

* dotyczy umów zawartych w roku 2006, a realizowanych w 2007r.

Na podstawie przedstawionego wykresu obserwujemy wzrostową tendencję zarówno w ilości organizacji pozarządowych ubiegających się o dofinansowanie, jak i ilości organizacji, które otrzymały wsparcie oraz w liczbie ofert i liczbie zawartych umów.

Aktywność organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania funduszy w ramach ogłaszanych konkursów przez Departament Zdrowia i Polityki Społecznej w latach 2005-2007

Analiza realizacji zadań wynikających z Programu podejmowanych w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz pomocy społecznej tj w ramach konkursów ogłaszanych przez Departament Zdrowia i Polityki Społecznej w latach 2005-2007 wykazuje wyraźnie istniejącą dysproporcję w aktywności organizacji pozarządowych pomiędzy powiatem kieleckim, a powiatami ościennymi. Przeważająca większość środków finansowych rozdysponowywanych w konkursach ofert została wykorzystana na realizację zadań przez organizacje z *Kielc i powiatu Kieleckiego*. Mniejszą aktywność wykazują organizacje z terenu powiatu

ostrowieckiego, starachowickiego, skarżyskiego, sandomierskiego, koneckiego oraz włoszczowskiego. Nie wykazują aktywności organizacje działające na terenie powiatów: opatowskiego, staszowskiego, kazimierskiego, pińczowskiego, buskiego oraz jędrzejowskiego.

Fakt ten wyraźnie wskazuje na konieczność podjęcia działań zmierzających do wzmocnienia inicjatyw obywatelskich na tych terenach.

2.2 Współpraca pozafinansowa

Formy współpracy przewidziane przez ustawodawcę (art. 5. ust. 1, pkt 2,3,4)	Departament Zdrowia i Polityki Społ.	Departament Promocji Edukacji Kultury Sportu i Turystyki	Departament Funduszy Strukturalnych	Departament Polityki Regionalnej	Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska	Wojewódzki Urząd Pracy	Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego
Wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków w tym działania edukacyjne.	X	X			X	X	X
Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli trzeciego sektora oraz przedstawicieli administracji publicznej.	X			X		X	X
Konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej NGO's							

Inne działania

1. Udział przedstawicieli NGO'S w konferencjach, seminariach, piknikach, festiwalach organizowanych przez Departamenty UMWS i Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego.
2. Patronaty Marszałka Województwa Świętokrzyskiego nad przedsięwzięciami podejmowanymi przez NGO'S,

3. Udzielanie rekomendacji w przypadku ubiegania się przez organizacje pozarządowe o środki ze źródeł zewnętrznych,
4. Udział organizacji pozarządowych w I Kongresie Stowarzyszeń zorganizowanym przez UMWŚ w dniu 10 września 2007r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach.
5. Opracowanie wykazu organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej oraz profilaktyki dla potrzeb Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej.
6. Udostępnianie infrastruktury wojewódzkich jednostek organizacyjnych dla działań podejmowanych przez NGO'S.
7. Współpraca na rzecz edukacji ekologicznej – opracowanie i wydanie informatora „*Edukacja ekologiczna w województwie świętokrzyskim na rok 2007*”.
8. Udzielanie informacji pozarządowym organizacjom ekologicznym na temat ogólnopolskich i wojewódzkich konkursów ekologicznych.
9. W ramach działań informacyjno- promocyjnych PO KL Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego współpracowało z Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego w Regionalnej Informacyjnej Grupie Roboczej, której zadaniem było koordynowanie działań informacyjno-promocyjnych, ustalenie strategii w/w działań, a także ocena osiągniętych efektów.
10. Współpraca w zakresie wymiany ekspertów przy organizacji konferencji informacyjno-szkoleniowych głównie w ramach PO KL.
11. Informowanie organizacji pozarządowych o źródłach pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych, np. z funduszy UE.
12. Współpraca z Radą Działalności Pożytku Publicznego w zakresie naboru i udziału przedstawicieli NGOs w Komitecie Monitorującym Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013.

3. PODSUMOWANIE

Współpraca samorządu województwa w ramach poszczególnych priorytetów odbywała się głównie poprzez zlecenie zadań, udział w zespołach, grupach roboczych opracowujących programy lub w komisjach konkursowych. Przedstawiciele NGOs zapraszani byli na konferencje, szkolenia, spotkania organizowane przez samorząd województwa. Należy zaznaczyć, iż są to

bardzo ważne formy współpracy. Z naszych doświadczeń wynika, że rozmowy i konsultacje w obrębie poszczególnych priorytetów poszerzają wiedzę o potrzebach, planach, możliwościach i już podejmowanych działaniach. Kontakt z reprezentantami sektora pozarządowego w poszczególnych zakresach działań prowadzi do wypracowania wspólnych kierunków i inicjatyw.

Warunkują one lepsze wykorzystanie zasobów, a także stanowią szansę na większą efektywność w realizacji zadań i zaspakajaniu potrzeb mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego.

Trzeci sektor odgrywa znaczącą rolę w kreowaniu aktywnej polityki samorządu Województwa Świętokrzyskiego dostarczając usług obywatelom, nierzadko wypełniając lukę, której nie zapełnia sektor publiczny i rynkowy. Organizacje pozarządowe realizują zadania, które wynikają z polityki samorządu lub te, których mimo istniejącego zapotrzebowania, ani podmioty publiczne ani prywatne zorientowane na zysk, nie podejmują. Samorząd Województwa zgodnie z *ustawą o pożytku publicznym i o wolontariacie* formułuje własne strategie w różnych „politykach branżowych” i informuje o tym społeczeństwo. Organizacje pozarządowe winny wyjść poza działania statutowe i zainteresować się tym, co dzieje się w ich otoczeniu prawnym i administracyjnym. Winny dążyć do tworzenia realnych programów współpracy oraz konsultacji w środowisku lokalnym, by problemy tego środowiska odnalazły odzwierciedlenie w programach. Większość działań pomocowych spoczywa na samorządach. Ich rolą jest poszukiwanie społecznie i ekonomicznie efektywnych sposobów realizacji zadań, a także znajdowanie parterów, którzy działają racjonalnie, elastycznie oraz blisko odbiorców. Takimi partnerami winny być organizacje pozarządowe zajmujące się działaniami pomocowymi.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadziła organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe na tory bardziej systemowej współpracy;

wyznaczając jej początek, przebieg i podsumowanie. Ustawa wprowadziła również otwarte konkursy ofert i wynikającą z nich konieczność formułowania działalności organizacji pozarządowych w postaci rocznego planu. Dla organizacji pozarządowych oznacza to, iż muszą one dobrze planować swoją działalność, przekształcając ją na konkretne projekty i wnioski.